

(המשך מעמוד 15)

דולר, אתה מסתדר בחיים ונגמרות לך בעיות הפרנסה- אבל אני לא שמעתי על הרבה עסקות כאלה.

● טוב, נחזור אליך. במה אתה עוסק? עד לפני זמן מה הייתי יועץ ביטחון למדינה ירדיתית לישראל. כמובן שכל מה שעשיתי שם היה על דעת גורמי הביטחון כאן. לאחרונה פיתחתי שם מערכת קשרים אורחית, שבה אני ביחד עם גורמים אורחיים אחרים, מנסה לפתח כמה פרויקטים בתחום החקלאות והתעשייה.

"החביעה של מייסרד"
הביטחון נגדי נמצאת
בבידוד, ונראה לי שזה
לא יוחר מאי'הבנה"

כמו כן, עד ינואר שנה זו, ייצגתי בארץ את חברת אפ'אן, שהיא חברה בלגית, המייצרת רובים, אקדחים וציוד אורחיי כמו מכונות כינויי אש.

● אני מבינה שעל הנושא הזה תובע אותך מייסרדיהבטחון.

כן, אבל אני מעדיף כרגע לא להרחיב את הדיבור בנושא, כי הוא נמצא בבירור ונראה לי שזה לא יותר מאשר אי'הבנה מצערת, ואני לא רוצה לחמם את האווירה.

● היו רמזים בעיתונות שיש לך אי' אלה עסקים גם במדינת'החסות סיסקאי, שברדום-אפריקה. מה האמת?

הקמתי, יחד עם שותפים ישראלים, מיפעל לטקסטיל בסיסקאי. עובדים בו 500 עובדים מקומיים.

● יש שלא רואים בעין טובה את המעורבות שלנו במדינות'החסות של

הטלפונים המשיכו לצלצל, כי כבר למחרת פרישתי הקמתי חברה לפרוייקטים חקלאיים והתחלתי לייצע לממשלה זרה במיזוח הרחוק, ובין שני אלה גיליתי שיש לי מי שפחה ונולדו לי נכדים, ויצאתי לבלות עם חברים, וישנתי קצת יותר טוב כלילה.

● אתה היית ברימול שחיכתה לך עבודה בחוץ. היום, מצבם של קצינים בכירים בשוק האזרחי הוא בכי רע. אין עבודה. למה זה קורה?

האלופים הראשונים של צה"ל, אחרי קום המדינה, היו צעירים מאוד - רבין, עוז וייצמן ואחרים. כשהם השתחררו מהצבא, הם עדיין היו צעירים מאוד ולכן הם עדיין מחזיקים בעמדות מפתח ולא זויס הצידה כדי לפנות מקום לדור הבא.

● אתה מרמז לכך שהם צריכים ללכת כדי לפנות מקום?

לא. בשום אופן לא. אני רק מסביר שאם אדם פורש מהצבא בגיל 50, יש לו עוד 10 או 15 שנים לתרום. אבל אם הוא פורש מהצבא בגיל 40 אז הוא ימשיך לתרום במקום החדש שלו עוד 20 או 25 שנה. נוסף לכך גם חל מיתון גדול ולא מקימים דברים חדשים ולכן קצינים בכירים רואים שבחוף לא מחכים להם גליקים גדולים והם מחליטים להישאר בצבא, ובגלל זה הצבא כבר לא צעיר כמו שהיה פעם. המבוגרים נשארים והצעירים רואים מה מחכה לאלוף-מישנה אחרי שרותו הצבאי, והוא מחליט לא להכנס בכלל לדייסה הזאת והוא לא חותם על שרות-קבע. זו בעיה שצריך לתת עליה את הדעת.

● יש לך פיתרון?

הפיתרון הנכון, לדעתי, הוא לתת עדיפות לקצינים במערכת הממשלתית. רק כך המבוגרים יפרשו והצעירים יתפשו את מקומם. לפי דעתי, חייבים לפעול בנושא זה, כי הוא בנפשונו.

● שרתת 30 שנה ועבשיו אתה אזרח קרוב לחמש שנים. מה היו הרגעים המרגשים בחיידך?

היו המון רגעים מרגשים, נסיעות בתפקיד למארוקו, לאיראן, ביקור ראשון במצרים, כל התליך השלום עם מצרים, המשאומתן על

מזכיר-צבאי פורן עם ראשי-ממשלה רבין - אני מבסוט ממה שיש

הנורמליזאציה. גולת-ההכותרת והרגע המרגש ביותר בחיי היה טקס החתימה על השלום בין מצריים לישראל, והפחד הנוראי עד לרגע האחרון ממש שמשוהו ישתבש. אני בטוח שזה הדבר הגדול ביותר שקרה למדינת-ישראל מאז הקמתה.

● חשבת שכך ייראה השלום עם מצריים?

אין לי טענות לשלום. שלום יש. מצריים לא מהווה סכנה ביטחונית לישראל. יחסים טובים זה דבר אחר. את זה צריך לפתח משני הצדדים. נכון שלנו יש טענות נגדם ולהם יש טענות נגדנו ואני לא רוצה לשפוט מי צודק. העובדה היא שאפשר לגשר על חילוקי-הדעות. כי אפשר לדבר. יש עם מי לדבר.

● בשפרצה מילחמת הלבנון, אמרו ידידיך שאתה האדם היחיד עם חיוך על הפרצוף, כי אתה כבר לא שייך למערכת.

קשה להגיד שהיה לי חיוך על הפרצוף בומן מילחמת הלבנון, אבל נכון שהייתי שמח מאוד שפרשתי חצי שנה לפני המלחמה. לא אהבתי את המלחמה הזאת. היא גרמה לי עוגמת-נפש גדולה, אבל אני לא יכול להגיד שלא עברה בראשי המחשבה, אילו הייתי שם, אולי הייתי

יכול להשפיע בדרך זו או אחרת. שמחתי מאוד כשסוף-סוף יצאנו משם.

● היית מקורב מאוד לראשי-הממשלה לה מנחם בגין. ידוע שלמרות חילוקי-הדעות הפוליטיים בינכם האחד את השני. היכרת אותו היטב. מה אתה אומר, בגין ייצא מביתו ברחוב צמח או לא?

אני יודע שמבחינה רפואית הוא יכול לצאת. אם הוא לא יוצא, זה לא מפני שהוא לא יכול, אלא מפני שהוא לא רוצה. אני מאוד מקווה שבזמן שישבתו הוא אמנם כותב את זיכרונותיו, כמו שהוא הבטיח לא פעם. גם מי שלא מסכים עם דרכו הפוליטית של מנחם בגין, לא חולק על כך שהוא אחד מדורי הנפילים ואני מקווה שהיזכי רונות שלו יישארו אחריו.

● תרשה לי כמה שאלות אישיות. אומרים עליך לפעמים מאחורי הגב, אבל בטח זה הגיע גם אליך, שאתה, טו גור טו בי טרו. אנשים פשוט לא מבינים איך לאורך כל השנים בצבא, מתחת לפיקודם של אנשים בליכך שונים, הסתדרת עם כולם, היית בסדר עם כולם, לא השמצת את אהר. זה פשוט

הפוליטית, ובכל זאת אני חושב שיש לו זכויות בארץ.

● כמה זמן יעמדו לו הזכויות שהוא צבר לפני 20 שנה, לנצח?

אני לא יודע אם הזכויות צריכות לעמוד לו לנצח, אבל ברור שגם הזכויות הן חלק מהאיש.

● פרוייקה, רואים אותך בהרבה מאוד מקומות-בילוי בעיר, בלו אשתך. זה יוצר רכילויות. לא מפריע לך?

עדיף ואני נשואים כבר 32 שנה, וכנראה שנהיה נשואים עוד 32 שנה. היא קצינה במיטרה ועובדת הרבה. יש לה חברות שלה ויש לה ילדים ונכדים, שהיא מאוד אוהבת לבלות בחברתם. לא תמיד היא אוהבת את הבילויים שלי, ולכן היא לא מצטרפת אליי. תמיד יש לה אופציה להיות איתי. לפעמים היא רוצה ולפעמים היא מעדיפה ללכת עם חברה לטרס שבוכים בו.

הרבה מאוד מהחברים שלי נשואים כבר פעם שניה ושלישית. אולי מפני שאנחנו לא צמודים זה לזה כל הזמן, הנישואין שלנו מחזיקים מעמד כליכך הרבה שנים. אני יודע שיש רכילויות ואני לא טורח להכחיש דברים. מי שרוצה לדעת משהו שיבוא אליי, ישאל ויקבל תשובה.

● אני יודעת שאתה קרוב מאוד לשני ידידיך, גיא וגילוי, ואני זוכרת שבזמנו סירב בנד, גיא, לקבל את. אולי

מזכיר-צבאי פורן עם ראשי-ממשלה בגין - כי אני זוכר מה שהיה קודם!

מילחמת-הלבנון, ואתה לא הסכמת איתו, ואפילו אמרתם דברים האחד לשני, מעל גבי העיתון הזה. מה קרה, הילדים ברחו לך שמאלה?

הילדים שלי גדלו על אהבת ארץ-ישראל ועם ישראל, ואני חושב ששניהם ציונים למופת. אבל שניהם אנשים מאוד הומאניים, וכשמשוהו שקורה בארץ לא מוצא חן בעיניהם ולא מתאים להש-קפת-עולמם, הם מפגינים ואומרים את דעתם בקול רם. בסופו של דבר, למרות חילוקי-הדעות הקלים פה ושם, ההשקפה הפוליטית שלהם אינה רחוקה משלי.

● יש לך תחביבים?

חשבתי שאת השאלה הזאת שואלים רק מלכות-יופי.

לא, אין לי תחביבים. אף פעם לא היה לי זמן לתחביבים. וגם היום אין לי. אני אדם יסודי, אילו היה לי תחביב, הייתי מקדיש לו המון זמן, ואני עד היום בקושי מספיק לקרוא ספר טוב.

● אחרי 30 שנות שרות, תשים יד על הלב ותגיד לי אם זו המדינה שחלמת עליה.

יש בארץ בליכך הרבה אנשים, למה נטפלת דווקא אליי?

עכשיו ברצינות: אני מבסוט ממה שיש. כי אני זוכר מה היה קודם. עכשיו גדל כאן דור שלא יודע מה היה קודם ואין לו למה להשוות ולכן הוא מתלונן.

לא שאי-אפשר היה לעשות את הדברים יותר טוב. לא שאין מקום לשיפורים רציניים. אבל יחד עם הכל, אני מאושר לחיות כאן ואני לא יכול לראות את עצמי מחליף את הארץ הזאת והמדינה הזאת בשום מקום אחר בעולם כולו.

לא טיבעי שלאדם אין אף שונא והוא לא שונא אף אחד.

נראה לך שאני צריך להתנצל על זה? בואי, תשמעי סיפור. יום אחד, אברשה (טמיר) נשלח לתכנון בניית צבא בארץ אפריקאית, שזה מקורב קיבלה עצמאות. כדי להיכנס לעניין, ישב אברשה בישיבה עם שרי-הביטחון של אותה ארץ ושאל אותו: "מפני מי אתם צריכים להתגונן? מי האויב שלכם?" הסתכל עליו שרי-הביטחון ההוא בתמיהון ושאל: "מה, כל אחד צריך אויב?" אז ישבו שרי-הביטחון ואברשה והחליטו שהמדינה ממערב לאותה ארץ תהיה האויב שלהם. לצורך העניין.

אז אם את רוצה אויב, בואי נשב ונמציא משהו.

● זה סיפור יפה מאוד, אבל אני לא ארצה ממך עד שתגיד לי שם של מישהו בעולם שאתה שונא.

אני שונא ממש את כל אלה שמפירים את החוק במדינת-ישראל. אני כמעט שונא את הדתים שמצרים את צעדיי, למרות שאני תמיד תמיד השתדלתי לא לפגוע בריגשותיהם. אני שונא את מי שפוגע בערכי מפני שהוא ערבי.

"בסיסקאי יש לחושבים
מקום-מגורים, מקום
עבודה וחינוך לילדים"

אבל שלא יהיו לך אי'הבנות - אני בעד לחסל מחבלים. אבל אם לא נדע להבדיל בין מחבל לבין סתם ערבי, מהר מאוד נאבד את הצפון.

● לחיצה אחרונה שלי. אתה אוהב את אריק שרון?

אני לא אוהב אותו, ואני לא אוהב את דרכו